

Taalpost 1266

maandag 30 januari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Het Duits is erg populair bij Griekse studenten, want velen van hen denken erover in Duitsland te gaan werken.

(Bron: [NOS](#))

- Twee jaar na het verdwijnen van de Bo-taal zijn er nu ook nog maar zo'n vijftig sprekers van het Jarawa op de Indiase Andamaneilanden.

(Bron: [Survival](#))

- Studenten krijgen schrijfkrimp omdat ze niet meer weten hoe ze een pen moeten vasthouden.

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

2. Taaltip: 'Droomt u ook al van/over de zomervakantie?'

Dromen van de zomervakantie en *dromen over de zomervakantie* zijn allebei mogelijk, in alle contexten. Toch is er voor sommigen wel een klein betekenisverschil: *dromen over de zomervakantie* betekent vooral 'denken aan (het aantrekkelijke onderwerp) de zomervakantie'. *Dromen van de zomervakantie* heeft iets meer de betekenis 'fantaseren over de zomervakantie' – je bent dan in je gedachten al echt even heerlijk op vakantie.

Zo'n zelfde subtiel betekenisonderscheid zit in een zin als 'Ik heb vannacht over/van jou gedroomd.' Met *over jou gedroomd* wordt alleen maar uitgedrukt dat de 'jou' voorkwam in de droom. In 'Ik heb vannacht van jou gedroomd' gaat het meer om de ervaring van de droom waarin de 'jou' de hoofdrol speelt. De laatste zin zal voor veel mensen ook eerder een romantische lading hebben dan de zin met *over*.

Wilt u uw kennis over spelling bijspijkeren? Kom dan zaterdag [10 maart](#) naar Amsterdam en volg de spellingcursus van de Taaladviesdienst!

3. Extra: Alfabetcode wil dyslexie op scholen uitbannen

Dyslexie op scholen uitbannen? Volgens aanhangers van de methode de [Alfabetcode](#) kan het. De TintelTuin in Zoutleeuw is de eerste school in Vlaanderen die gebruikmaakt van deze methode om kinderen te leren lezen. Professor Eric Moonen van de Universiteit Hasselt zette de van oorsprong Amerikaanse Alfabetcode om naar het Nederlands.

'Leren lezen doe je door eerst te leren schrijven' en 'klanken krijgen aandacht in plaats van tekens' zijn enkele basisprincipes van de Alfabetcode. De voorstanders van deze methode beweren dat het dé manier is om kinderen te leren lezen én om het dyslexiepercentage terug te dringen tot nul.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1265

vrijdag 27 januari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Er is nu een automatische spellingcontrole voor het Drents.

(Bron: [Huus van de Taol](#))

- *Eh* en *ehm* hebben wel degelijk een functie in de communicatie.

(Bron: [Futurity.org](#))

- Met de zoekmachine *Kronos* kunnen we oude vindplaatsen opsporen voor Nederlandse woorden.

(Bron: [Kronos](#))

2. Taalspel van de dag: woorden op de tijdas

Taalpost-redacteur Marc van Oostendorp schreef er gisteren een stukje over op het weblog [Neder-L](#): op de website [Timeu.se](#) kun je zoeken op welk moment van de dag en op welke dag van de week bepaalde woorden op Twitter het meest gebruikt worden. In het stukje laat Van Oostendorp de resultaten zien voor *koffie* (daarover twitteren we vooral tussen 8 en 9 uur), *borrel* (vrijdagmiddag 4 uur) en nog wat woorden. De Taaladviesdienst van Onze Taal ontdekte vervolgens nog een opvallend patroon bij het woord [Chinees](#) (vooral op zondagavond).

Hier is nog een bonus die wij vervolgens weer ontdekten: [mmm en zzz](#) worden getwitterd op precies tegenovergestelde momenten van de dag.

Vindt u nog andere interessante patronen? Meld ze onder de blogpost op [Neder-L](#).

De grootste kans op antwoord op uw spellingvraag: [het vernieuwde Witte Boekje](#).

3. Extra: 'Zo zeggen we dat bij ons'

Later dit jaar verschijnt bij uitgeverij Unieboek Het Spectrum een boek over Nederlandse streektaalen, geschreven door onder anderen de journalist Rien van den Berg. Het is de bedoeling dat op het omslag van dat boek een vertaling komt te staan van het zinnetje 'Zo zeggen we dat bij ons' in zo veel mogelijk Nederlandse dialecten.

Hebt u zo'n vertaling in uw dialect paraat, stuur die dan naar [Martine Both](#) van uitgeverij Unieboek Het Spectrum!

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1264

woensdag 25 januari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- 19 april is in Nederland uitgeroepen tot de 'dag van de Duitse taal', waarop de taal van het buurland op allerlei manieren onder de aandacht zal worden gebracht.

(Bron: [persbericht Duits-Nederlandse Handelskamer](#))

- Ook beeldmerken kunnen tot soortnaam worden, blijkt uit een nieuw arrest van de Hoge Raad.

(Bron: [SOLV](#))

- Ouders laten zich bij de keuze van een voornaam vooral inspireren door internationale sterren.

(Bron: [De Telegraaf](#))

2. Tv-programma van de week: Labyrint

Het VPRO-wetenschapsprogramma [Labyrint](#) besteedt vanavond uitgebreid aandacht aan onderzoek naar taal (Nederland 2, 20.55 uur). Het gaat daarbij vooral om de manier waarop taal functioneert in het menselijk brein: aan het woord komen onderzoekers van het Max Planck Instituut voor Psycholinguïstiek in Nijmegen, een instituut dat al decennialang internationaal toonaangevend is op dit gebied. Op de website van het programma is wat [meer informatie](#) te vinden.

Gisteren was in *Woordpost* te lezen waar *marchanderen* vandaan komt. Benieuwd naar het woord van morgen? [Meld u gratis aan!](#)

3. Extra: Proto-Indo-Europees galgje

Het Proto-Indo-Europees is de (vermoedelijke) taal waar bijna alle talen in Europa en een groot deel van Azië van zijn afgeleid, van het Nederlands en het Latijn tot en met het Perzisch en het Hindi. Op de website van de studentenvereniging voor taalwetenschapstudies in Leiden kunt u nu [galgje spelen](#) op basis van achttien door de emeritus hoogleraar Beekes vastgestelde reconstructies van woorden in die taal.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1263

maandag 23 januari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De Friese nieuwswebsite It Nijs organiseert een verkiezing: wat is het mooiste nieuwe Friese woord?

(Bron: [It Nijs](#))

- Drie kinderen in één Nederlands gezin: Silver, Uniek Beer en Vip Diesel.

(Bron: [Voornamelijk](#))

- De Nederlandse staatssecretaris De Krom (VVD) wil een taaleis verbinden aan recht op bijstand.

(Bron: [De Telegraaf](#))

2. Taaltip: *collega(-)bestuurder*

In *collega-bestuurder*, *collega-topsporter*, *collega-Statenlid*, enz. hoort een streepje te staan. Het gaat telkens om een collega die een bepaalde functie bekleedt. Iets vergelijkbaars geldt voor *assistent* en *leerling* in bijvoorbeeld *assistent-arts* ('een assistent die zijn werk doet onder de leiding van een ervaren arts') en *leerling-verpleegkundige* ('een leerling die wordt opgeleid tot verpleegkundige').

In bijvoorbeeld *collegateamuitje* ('uitje van een team van collega's'), *assistentfunctie* ('functie van assistent') en *leerlingvolgsysteem* ('systeem om leerlingen gedurende hun schoolcarrière te volgen') is het streepje niet verplicht. Er mag wel een streepje worden ingevoegd, maar dat is dan alleen voor de duidelijkheid.

Het meervoud van *collega-bestuurder* is *collega-bestuurders*: het laatste deel van het woord krijgt de meervoudsuitgang. Het is ook *assistent-artsen* en *leerling-verpleegkundigen*.

Direct antwoord op uw taalvraag? Bel de [Taaladviesdienst](#).

3. Extra: tongbrekers

Dertien fotomodellen uit verschillende landen zeggen tweemaal een tongbreker in hun eigen taal: eerst met een close-up van hun lippen en daarna van hun hele gezicht. Dat is het eenvoudige maar doeltreffende idee achter dit mooie [filmpje](#) op YouTube. Het Nederlands is

de enige taal die twee keer vertegenwoordigd is – mogelijk omdat de makers dachten dat er in Nederland een andere taal gesproken wordt dan in Vlaanderen.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1262

vrijdag 20 januari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Doventolken gaan tijdens een voorstelling van de film *New Kids Nitro* de gesprekken vertalen.

(Bron: [Nu.nl](#))

- Een christelijke organisatie in Mumbai protesteert tegen het gebruik van het woord *hosanna* in een liedje uit een Bollywoodfilm.

(Bron: [Bollywood.blog.nl](#))

- Door de onzekere economische tijden volgen steeds meer Britten uitspraaklessen om het 'Queen's English' onder de knie te krijgen.

(Bron: [The Independent](#))

2. Lidwoordliedje van de week: *Waar is de meisje?*

Begin november voorspelden drie taalkundigen van de Universiteit van Amsterdam in *Onze Taal* dat het lidwoord *het* zou [verdwijnen](#). Er werd op de VRT zelfs een [genootschap](#) opgericht voor het behoud van het lidwoord *het*. En wat gebeurt er twee maanden later? Het liedje [Waar is de meisje?](#) groeit uit tot een [hiphop-hype](#).

Nu al toe aan de derde druk: [Man schiet niet in knie](#), de 'Ruggespraak'-verzameling met de beste taalkronkels, voor maar € 9,95 (België € 11,50).

3. Wedstrijd: *PR voor Dummies*

U hebt nieuws van uw bedrijf, club of vereniging? En u wilt dat het als een lopend vuurtje de ronde doet bij uw doelgroep? De auteur Eugène van Haaren leert u in het boek *PR voor Dummies* alle kneepjes van succesvolle public relations (pr): een persbericht schrijven, een pr-plan opstellen, interviews geven en pr inzetten via [sociale media](#). Het valt op dat hij voorbeelden uit zowel Nederland als België gebruikt. En voor ons nog opvallender is zijn bespreking van een persbericht van Onze Taal.

Taalpost mag vandaag vijf exemplaren van *PR voor Dummies* weggeven. Beantwoord de volgende vraag. In het tweede hoofdstuk van [PR voor Dummies](#) raadt de auteur aan het

nieuws goed te volgen. Hoe noemt hij dit soort pr? Mail uw antwoord en uw adresgegevens voor 1 februari naar de [redactie](#).

4. Uitslag *Eat it or beat it*

In Taalpost 1256 vroegen we welke Amerikaanse muzikant ooit met *Eat it* een parodie maakte op het liedje *Beat it* van Michael Jackson. Dat was 'Weird Al' Yankovic, wisten 553 deelnemers. De exemplaren van het boek *Eat it or beat it. Het latest and greatest Engelse rijm* van Pyter Wagenaar gaan naar Bart Van Goethem, Ellick Sutherland, André Roosma, Tania Vergheynst, Irene van de Mheen en Tineke van der Laan.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1261

woensdag 18 januari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Een uitzendbureau uit Venray geeft de voorkeur aan Spaanse werknemers, omdat hun talenkennis beter is dan die van Polen en andere Oost-Europeanen.

(Bron: [de Gelderlander](#))

- De Belgische eerste minister Elio Di Rupo praat al vlot Nederlands, maar heeft nog een zwaar accent.

(Bron: [De Standaard](#))

- Wordt de apostrof in zijn voortbestaan bedreigd nu de Britse boekhandel Waterstones dat leesteken in zijn naam heeft laten vallen?

(Bron: [afia](#))

2. Oproep: stem op Lof en Sof

De *stichting Nederlands* reikt elk jaar de Lof- en Sofprijzen uit voor de meest lovenswaardige respectievelijk meest laakbare bejegening van de Nederlandse taal. Ook voor het afgelopen jaar heeft de *stichting Nederlands* een reeks kandidaten geselecteerd. Bij elke kandidaat leest u de reden voor de selectie. U mag meebepalen wie de laureaten worden. [Stemmen](#) kan tot en met 6 februari.

Op de site van Onze Taal staat een [agenda met taalevenementen](#).

3. Extra: schrijvers zonder computer

Wie schrijft er vandaag de dag nog dikke boeken met pen en papier, terwijl het met de computer veel sneller en efficiënter gaat? Waarom nog een typemachine gebruiken als je een computer bij de hand hebt? Een Engelstalig artikel geeft een fascinerende kijk op de [schrijfgewoontes](#) van onder meer Oliver Sacks, John le Carré en J.K. Rowling.

De gratis e-mailnieuwsbrief *Taalpost* verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1260

maandag 16 januari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De imams in Vlaanderen spreken nauwelijks Nederlands.

(Bron: [De Standaard](#))

- Het Berbice-Nederlands is officieel uitgestorven.

(Bron: [Caraïbisch uitzicht](#))

- Meryl Streep nam voor haar rol in de film *The Iron Lady* geen dialectcoach, maar ze bestudeerde klankopnames van Margaret Thatcher.

(Bron: [courier-journal.com](#))

2. Taaltip: *witte()voeten()actie*

De Taaladviesdienst van Onze Taal werd vanmorgen gebeld over de spelling van het woord *witte()voeten()actie*. Dat is een actie van de politie om mensen te attenderen op de risico's van onafgesloten ramen en deuren. Als de agenten een raam of deur open aantreffen zonder dat er iemand in de buurt is, gooien ze een '[wit voetje](#)' door de brievenbus, met daarop de tekst "Deze schoenafdruk had van een insluiper kunnen zijn."

De juiste schrijfwijze is *wittevoetenactie*; *witte-voetenactie*, *wittevoeten-actie* en *witte-voeten-actie* zijn ook mogelijk. Zulke samenstellingen, waarin het eerste deel (*witte*) betrekking heeft op het tweede (*voeten*), worden aaneengeschreven. Vergelijk ook *kortetermijngeheugen*, *wittebonensoep* en *zwartemarktprijs*. De samenstelling verduidelijken met streepjes mag altijd.

Op de website van Onze Taal vindt u [een lange lijst voorbeelden](#) van dit type samenstelling.

Advertentie

GEZOCHT: vrijwillig(st)er om twee manuscripten te redigeren (o.a. een roman over een Hindoestaans meisje dat in de koloniale tijd uit India naar Suriname komt).

K.Bodha@kpnplanet.nl of tel. 020-463 71 54

3. Extra: lof voor de taal van *De Jeugd van Tegenwoordig*

In het artikel *Het taaljaar 2011* (in de decemberaflevering van *Onze Taal*) noemde cabaretier en tv-presentator Erik van Muiswinkel het *Handboek der Jeugd*, de verzamelde teksten van

De Jeugd van Tegenwoordig, het beste boek van 2011. Hij noemt deze rapgroep "taalbeeldenstormers van grote vernieuwende klasse". *De Jeugd van Tegenwoordig* heeft zaterdag de Popprijs 2011 gewonnen en wordt door de jury eveneens [geprezen](#) voor het creatieve en ontregelende taalgebruik.

Bekijk en beluister de nummers [Watskeburt?!](#), [Sterrenstof](#) en [Get Spanish](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1259

vrijdag 13 januari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Het Duits wordt weer populairder in Nederland.

(Bron: [de Volkskrant](#))

- Daan en Emma waren de populairste voornamen van Nederland in 2011.

(Bron: [Nu.nl](#))

- Mensen die een lage stem opzetten, voelen zich machtiger, blijkt uit onderzoek.

(Bron: [Scientias](#))

2. Toplijst van de week

De Nederlandse Taalunie heeft deze week bekendgemaakt [welke taaladviezen](#) het vaakst werden geraadpleegd op de website [Taaladvies.net](#) in het afgelopen jaar. Op nummer 1 staat de vraag ['Hoe schrijf ik een zakelijke brief?'](#) en op nummer 2 de vraag naar de spelling van de uitdrukking [te\(n\) alle\(n\) tijde\(n\)](#).

De Taaladviesdienst van het Genootschap Onze Taal maakte prompt de [eigen lijst](#) met populaire adviezen bekend, die er heel anders uitziet. Hier staat op 1 de vraag naar het verschil tussen [hun en hen](#) en op 2 de vraag naar de betekenis van het woord [acquisitie](#).

Advertentie

GEZOCHT: vrijwillig(st)er om twee manuscripten te redigeren (o.a. een roman over een Hindoestaans meisje dat in de koloniale tijd uit India naar Suriname komt).

K.Bodha@kpnplanet.nl of tel. 020-463 71 54

3. Extra: Peter Taal over taal

Jean-Pierre Geelen, taalcolumnist bij *de Volkskrant*, [klaagde](#) vorige week over het taalgebruik in de Nederlandse media. Vooral het feit dat men zo veel overbodige woorden gebruikt ('de actualiteit van dit moment') is Geelen een doorn in het oog. Radio 1 nodigde daarom NOS-medewerker Peter Taal uit, die iedere maand een memo rondstuurt over het taalgebruik op de Nederlandse radio en tv: is het echt zo slecht gesteld? Dat interview staat [hier](#).

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1258

woensdag 11 januari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Vlaams minister van Onderwijs Pascal Smet spreekt zich uit tegen het voorstel om de voorrangsregeling voor Nederlandstalige leerlingen in Brussel uit te breiden naar de Vlaamse randgemeenten rond Brussel.

(Bron: [HLN](#))

- Het brandweerkorps van Amsterdam-Amstelland stuit regelmatig op taalproblemen door de pluriforme bevolkingssamenstelling van de regio.

(Bron: [De Telegraaf](#))

- Voor het eerst in de Nederlandse reclamegeschiedenis is er een landelijke tv-commercial waarin alleen Fries wordt gesproken.

(Bron: [Automobielmanagement](#))

2. Woordenboek van het jaar: Youtubicon

Een *allemande* is volgens Van Dale een 'dans van Duitse oorsprong, in 2/4-maat met een langzaam walsachtig tempo' en een *milonga* een 'aan tango verwante dans en zang uit Argentinië en Uruguay'. Maar wat betekent dat precies? In een papieren woordenboek moet het bij dit soort algemene beschrijvingen blijven, maar op internet is het anders: daar kun je ook voorbeelden laten zien in YouTube-filmpjes.

Lexicograaf Ton den Boon, onder meer de Nederlandse hoofdredacteur van de grote Van Dale, heeft daarom op zijn website een '[Youtubicon](#)' van de dans geplaatst met meestal zeer goed gevonden filmpjes. (Het tweede voorbeeld van de [milonga](#) is in de ogen van de Taalpost-redactie een van de fraaiste dansuitvoeringen aller tijden.)

Advertentie

[ThiemeMeulenhoff Congres Nederlands 2012](#) bereidt taalonderwijzers voor op toekomstige verplichtingen.

In één dag klaar voor alle eisen die aan uw lessen Nederlands worden gesteld.

3. Extra: bevestigen noch ontkennen

Wat betekent 'bevestigen noch ontkennen'? Volgens de taalpublicist Riemer Reinsma wordt die uitdrukking vooral gebruikt als het gevraagde eigenlijk klopt. Is dit vermoeden juist? Deze

vraag stelt hij op de [website](#) van Onze Taal. Hij roept lezers op om voorbeelden te geven – ook voorbeelden die zijn vermoeden juist ontkrachten. In een komend nummer van *Onze Taal* zal Reinsma ingaan op de inzendingen.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1257

maandag 9 januari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Een veeltalige weblogger adviseert om een plan van aanpak te maken als het leren van een vreemde taal een van uw goede voornemens is.

(Bron: [Fluent in 3 months](#))

- Mensen kunnen nu gratis een vreemde taal leren door webpagina's te vertalen.

(Bron: [Huffington Post](#))

- In Idaho leren mensen vreemde talen door te dansen en te zingen.

(Bron: [MENAFN](#))

2. Taaltip: *wordt/word je gevraagd*

In de zin 'Daarbij wordt je gevraagd hoe het verder moet' is *wordt je* goed geschreven. De regel dat de *t* van de persoonsvorm wegvalt als deze voor *je* staat (zoals in *kom je* en *heb je*), is hier niet van toepassing. Het woord *je* is hier namelijk niet het onderwerp van de zin, maar een meewerkend voorwerp: 'Daarbij wordt áán je gevraagd hoe het verder moet.'

Als ezelsbruggetje is het handig om te onthouden dat de regel alleen geldt als *je* te vervangen is door *jij*. Als dat zo is, wordt de *t* weggelaten. Is *je* alleen te vervangen door *jou* of *jouw*, dan moet de *t* blijven staan. Op de website van Onze Taal staat een advies over de vergelijkbare kwesties ['Wat word/wordt je kwalijk genomen'](#) en ['Morgen word/wordt je salaris gestort.'](#)

Advertentie

Nieuwe, inspirerende schrijftrainingsmethode: *de Schrijfcarrousel*®. Leden van Onze Taal kunnen tijdelijk tegen [gereduceerd tarief](#) deelnemen aan een Schrijfcarrousel-workshop: van € 125,- voor € 75,-.

3. Extra: onderzoek naar taalgebruik in radiocommercial

De Nijmeegse studente Evelien Bakker doet onderzoek naar taalgebruik in radiocommercials. In een [webenquête](#) vraagt ze bezoekers naar een ruwe versie van een radiocommercial te luisteren en vervolgens enkele vragen te beantwoorden over bijvoorbeeld de duidelijkheid en de begrijpelijkheid van de commercial.

Meedoen aan de enquête duurt een minuut of tien; wie zijn naam en adres invult, kan bovendien een boekenbon winnen.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1256

vrijdag 6 januari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Melchior Wathelet spreekt het beste Nederlands van de Franstaligen in de nieuwe Belgische regering.

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

- De Nederlandse geschiedkundige Alberto Feenstra gaat het nationaal archief van Sri Lanka helpen bij het toegankelijk maken van een Nederlands-Singalese woordenlijst uit de zeventiende eeuw.

(Bron: [Reformatorisch Dagblad](#))

- Facebook verrijkt ons taalbewustzijn en dus ook ons taalgebruik.

(Bron: [Taalchrift](#))

2. Filmpje van de week: Fries-Nederlandse opvoeding

Hoe voed je je kind tweetalig op? In een nieuw filmpje op [Taalpeil+](#) leggen de ouders van Simmer uit hoe ze dat aanpakken: 'mama' Ester houdt het bij het Nederlands en 'heit' Ypke praat consequent Fries met zijn zoontje.

'Stimuleringsplan spruitenafzet oogst lof' en honderden andere taalkronkels in het nieuwe boekje [Man schiet niet in knie](#).

3. Wedstrijd: *Eat it or beat it*

In het boekje *Eat it or beat it. Het latest en greatest Engelse rijm* heeft Pyter Wagenaar 450 rijmende Engelse uitdrukkingen verzameld die ook Nederlandstaligen af en toe in de mond nemen. Voorbeelden zijn 'Shop till you drop', 'My way or the highway' en 'See you later, alligator.' Eventuele varianten worden ook vermeld en van elke uitdrukking geeft het boek een Nederlandse vertaling. Taalpost mag zes exemplaren van *Eat it or beat it* weggeven. Wilt u er eentje winnen? Beantwoord de volgende vraag: welke Amerikaanse muzikant maakte ooit met *Eat it* een parodie op het liedje *Beat it* van Michael Jackson? Mail uw antwoord en adresgegevens voor 17 januari 2012 naar de [redactie](#).

4. Winnaars wedstrijd Tongbrekers

Wie raspt rap rode ronde radijsjes? Zo luidde de vraag in Taalpost 1249. Op de website van uitgeverij [Dubbelzes](#) vond u het juiste antwoord: Ruud Rups. De zes spelletjes Tongbrekers gaan naar Bart Neyrinck, Rein Leentfaar, Els van der Zwan, Klaas Bil, Eefje Meihuizen en Ronald Wielink.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1255

woensdag 4 januari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- 'Veel diarree gevallen' is de mooiste spatiefout van het voorbije jaar.

(Bron: [Signalering Onjuist Spatiegebruik](#))

- Door de bezuiniging op de tolkenvergoeding moeten anderstalige patiënten in Nederland zelf een tolk betalen of meenemen als ze naar de dokter of het ziekenhuis gaan.

(Bron: [Medicalfacts](#))

- Een Oostenrijkse arts wordt in Dubai aangeklaagd wegens moord, maar hij zegt dat er geknoeid is met de vertaling van het rapport waarop de aanklacht gebaseerd is.

(Bron: [orf.at](#))

2. Eilandengroep van de week: Zubair

Op 19 december is door een onderzeese vulkaanuitbarsting in de Rode Zee [een nieuw eiland](#) ontstaan. Het maakt deel uit van de Zubair-archipel, die nabij de kust van Jemen ligt. Het Franse weblog [Vous voyez le topo](#) ging op zoek naar de herkomst van de naam Zubair. Die blijkt te verwijzen naar Zubayr ibn al-Awwam, een van de metgezellen van de profeet Mohammed. In dezelfde tekst gaat de schrijver dieper in op de naam Jemen: daarmee wordt van oudsher een landstreek in het zuiden of een gelukkig land bedoeld. Die laatste betekenis is ook terug te vinden in de naam Benjamin, de jongste zoon van Jakob, die ook wel de 'gelukkige zoon' wordt genoemd.

Gisteren was in *Woordpost* te lezen waar *rabiaat* vandaan komt. Benieuwd naar het woord van morgen? [Meld u gratis aan!](#)

3. Extra: Wallangues

De Waalse overheid maakt werk van haar marshallplan om de economische toestand in het zuiden van België te verbeteren. Dat gebeurt onder meer met de nieuwe website [Wallangues.be](#), waarmee inwoners van Wallonië de talen Nederlands, Engels, Duits en Frans kunnen leren. Wallangues.be wil zowel beginners als gevorderden een interactief platform bieden waarop ze door zelfstudie hun luister-, lees-, spreek- en schrijfvaardigheden kunnen oefenen. Om het initiatief bekend te maken doet een 'Wallangues Tour' meer dan honderd Waalse gemeenten aan. Het prijskaartje van Wallangues bedraagt 5 miljoen euro.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1254

maandag 2 januari 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De redactie van Taalpost wenst u een mooi taaljaar en is, net als alle collega's bij Onze Taal, benieuwd welke taaltrends u in 2011 zag en in 2012 ziet.

(Bron: [Onze Taal](#))

- Mensen houden zo weinig van de euro dat ze hem nog altijd geen koosnaampje gegeven hebben.

(Bron: [RTLNieuws.nl](#))

- Meer dan honderd jaar geleden werd er al geklaagd over de invloed van nieuwe media op de taal.

(Bron: [Language Log](#))

2. Taaltip: *ofwel* / *oftewel*

Hoewel volgens sommige naslagwerken *ofwel* en *oftewel* synoniem zijn, wordt *oftewel* bij voorkeur gebruikt in de betekenis 'met andere woorden, anders gezegd', en *ofwel* in de betekenis 'of, hetzij, dan wel'. *Ofwel*, dat wat sterker is dan *of*, duidt dus een keus tussen twee alternatieven aan.

- We gaan dit jaar ofwel volgend jaar verhuizen.
- Er is geen tussenweg: de wet wordt ofwel in zijn geheel aangenomen ofwel in zijn geheel verworpen.

Oftewel wordt ook tussen twee alternatieven geplaatst, maar daarbij gaat het niet om een keus, maar is het tweede een andere omschrijving – of bijvoorbeeld een nadere uitwerking of conclusie – van het eerste.

- Op de Canadese vlag is het blad van de esdoorn oftewel ahorn te zien.
- Er zit nog weinig beweging in de woningmarkt, oftewel: de crisis is nog niet voorbij.

Direct antwoord op uw taalvraag? Bel de [Taaladviesdienst](#).

3. Nieuw: januarinummer *Onze Taal*

U weet zeker ook ondeugende straatborden in uw buurt te staan: de tekst is door een voorbijganger zo creatief aangepast dat u iets heel anders leest. Voor het januarinum­mer van het tijdschrift *Onze Taal* heeft Saskia Aukema een fotoreeks van zulke [veranderde teksten op straatborden](#) verzameld. Ze kreeg onder meer de hulp van lezers van Taalpost.

In [de nieuwe Onze Taal](#) vindt u ook een interview met Frits Spits (het eerste in een reeks van bekende Nederlanders en Vlamingen die als leraar Nederlands voor de klas hebben gestaan) en artikelen over slogans van gemeenten, de [woorden van het \(vorige\) jaar](#) en het verband tussen de namen van mensen en hun levensloop.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.